

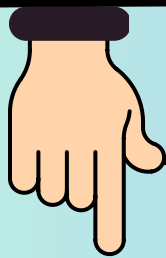
نوین گام

مرجع آموزش ابتدایی، دبیرستان و کنکور

ما توی این مسیر هواتون رو داریم

چجوری؟! اینجوری

دبیر مطالعات اجتماعی شهرستان سقز

صبح قدرحانی

خلاصه + سوالات درس بیستم (آرامش در خانواده)

- ۱- اولین گام در راه تشکیل یک خانواده متعادل و سالم، دقت در انتخاب همسر است.
- ۱) در انتخاب همسر باید به تناسب و همگونی طرف مقابل توجه شود.
۲) خانواده‌ای که در آن پرورش یافته است.
۳) اعتقادات، تحصیلات، روحیات، اخلاق و وضعیت خانوادگی
۴) ایمان و اعتقادات دینی افراد (از دیدگاه اسلام مهم‌ترین عامل است).
۵) اصالت خانواده
- ۲- عواملی که باید در همسرگزینی رعایت شود
- ۳- از دیدگاه قرآن مهم‌ترین هدف ازدواج، برقراری آرامش و محبت بین زن و مرد است. زن و مرد یکدیگر را کامل می‌کنند و در کنار هم به کمال می‌رسند.
- ۱) انتخاب نادرست همسر
۲) عدم شناخت از حقوق و تکالیف یکدیگر
۳) اختلاف در محل پرورش و تربیت
۴) تفاوت در خلق و خوی و اختلاف سلیقه
۵) تعارضات بین نقش‌ها
- ۴- عواملی که موجب ناسازگاری بین زن و مرد می‌شود
- ۵- راه‌های کاهش ناسازگاری‌ها
- ۱) گذراندن آموزش‌های خانواده قبل از ازدواج
۲) مشاوره با افراد صاحب صلاحیت در همسرگزینی
۳) رعایت اخلاق و آداب همسرداری
۴) گفت‌وگوی صمیمانه بین زن و شوهر و پیدا کردن راه‌حل‌های مناسب برای حل مشکلات
- ۶- یکی از عواملی که موجب امنیت و ثبات خانواده و گرمی و نشاط آن می‌شود وجود فرزندان است. در خانواده‌های تک‌فرزندی تجربه اجتماعی شدن و رشد اجتماعی کاهش می‌یابد.
- ۱) رشد اجتماعی کاهش می‌یابد.
۲) از داشتن هم‌بازی محروم می‌شود.
۳) الگوبرداری در رفتارها شکل نمی‌گیرد.
۴) از لذت ارتباطات وسیع‌تر محروم می‌شود.
۵) فرزندان از داشتن خاله، عمو، دایی و عمه محروم می‌شوند.
- ۷- مشکلات تک‌فرزندی

- ۸- فرزندان در هر حال باید به پدر و مادر خود احترام بگذارند.
- ۹- اطاعت از والدین، رعایت اخلاق خوش و خودداری از بی‌احترامی به آنها در هر شرایطی واجب است.
- ۱۰- اطاعت از والدین در صورتی که به گناه و نافرمانی از خدا دستور دهند. جایز نیست.
- ۱۱- عواملی که موجب ناسازگاری والدین و فرزندان می‌شود: ۱- برآورده نشدن انتظارات والدین و فرزندان از یکدیگر ۲- اختلاف هنجارها و ارزش‌های خانواده با سایر محیط‌ها ۳- کاهش میزان گفت‌وگو در بین والدین و فرزندان در جوامع صنعتی امروز.
- ۱۲- عواملی که از بروز ناسازگاری بین والدین و فرزندان جلوگیری می‌کند.
 - ۱- مدیریت صحیح اختلاف نظر و سلیقه بین والدین و فرزندان
 - ۲- کم کردن اوقات کار و فعالیت‌ها توسط والدین و صرف اوقات بیشتر برای گفت‌وگو با فرزندان
 - ۳- ترتیب دادن جلساتی با حضور والدین مشاوران خبره
- ۱۳- در زندگی یک خانواده ممکن است مشکلاتی، مانند بیکاری، فقر، بیماری شدید و طولانی یا فوت یکی از اعضای خانواده، معلولیت کودک و ... پیش بیاید و خانواده دچار تزلزل شود.
- ۱۴- در مواقع به‌وجود آمدن مشکلات اعضای خانواده باید با توکل به خدا، صمیمیت و همکاری بیشتر در بین خود و در پیش گرفتن صبر و شکیبایی و دعوت یکدیگر به صبر، مشکلات را مدیریت کنند و پشت سر بگذارند.
- ۱۵- در دین اسلام صلۀ ارحام بسیار اهمیت دارد.
- ۱۶- هدف از صلۀ ارحام دید و بازدید از خویشاوندان و باخبر شدن از حال و احوال یکدیگر است.

سوالات درس نوزدهم

1- منظور از خانواده متعادل چیست؟

وقتی خانواده ای بتواند وظایف خود را به خوبی و به موقع انجام دهد از آن به خانواده متعادل یاد می‌شود.

2- اولین گام در تشکیل خانواده متعادل و سالم چیست؟

دقت در انتخاب همسر

3- اگر خانواده ای نتواند وظایف خود را به خوبی انجام دهد ، چه اثرات زیانباری دارد؟

در چنین حالتی ، رابطه ی خانواده با دیگر نهادهای جامعه نیز دچار مشکل می‌شود و در نهایت آسیب به همه ی جامعه سرایت می‌کند.

4- انتخاب صحیح همسر چه نتیجه ای دارد؟

موجب سازگاری و آرامش در خانواده می شود .

5- اگر افراد در انتخاب همسر به معیارهای نادرستی تکیه کنند چه مشکلی ایجاد می شود؟

در زندگی خانوادگی با شکست روبه رو می شوند . مثلاً اگر تنها به زیبایی ظاهری یا ثروت همسر توجه شود .

6- عقیده ی صاحب نظران در انتخاب همسر چیست؟

هر چقدر افراد از نظر اعتقادات دینی ، تحصیلات ، اخلاق و روحیات و وضعیت خانوادگی با همدیگر هماهنگی داشته باشند ، زندگی شان با دوام تر است .

7- از دیدگاه اسلام برای انتخاب همسر به چه عواملی باید توجه کرد ؟

الف) ایمان و اعتقادات دینی افراد

ب) اصالت خانواده (یعنی فردی که به عنوان همسر انتخاب می شود ؛ در خانواده ای صالح و اهل ایمان و تقوا پرورش یافته باشد.)

8- منظور از اصالت خانواده یعنی چه؟

یعنی فردی که به عنوان همسر انتخاب می شود در خانواده ای صالح و اهل ایمان و تقوا پرورش یافته باشد.

9- الف) درگذشته خانواده چه نقشی در همسرگزینی داشتند؟

الف- درگذشته خانواده ها نقش بیشتری در انتخاب همسر داشتند و از خانواده نوپا حمایت بیشتری میکردند.

ب) چگونه می توانیم از این شیوه همسرگزینی استفاده کنیم؟

ب- اگر امروزه جوانان همسر خود را با همفکری و حمایت خانواده ها انتخاب و از تجربه های آنان استفاده کنند از بروز بسیاری از ناسازگاری ها جلوگیری می شود.

10- درآیه 21 سوره روم چه چیزی از نشانه های خداوند شمرده شده است؟

برای شما همسرانی از جنس خودتان افریدتا درکنار آنها آرامش بیابیدو انس بگیرید و بین شما رأفت ومهربانی برقرارنمود.

11- از دیدگاه قرآن مهم ترین هدف ازدواج چیست ؟

برقراری آرامش و محبت بین زن و مرد است . زن و مرد یکدیگر را کامل می کنند و می توانند در کنار هم به کمال برسند .

12- حدیث پیامبر در باره رفتار با خانواده چیست؟

بهترین شما کسی است که رفتار او با خانواده اش نیکوتر باشد . و من در نیکی به خانواده ام بهترین هستم .

13 مهم ترین عواملی که موجب ناسازگاری زن و مرد می شوند کدام اند؟ (اشاره به دو مورد)

- 1- انتخاب نادرست همسر
- 2- برخی زن و شوهرها از حقوق و تکالیف خود در زندگی خانوادگی شناخت کافی و شایستگی لازم را برای انجام تکالیف خانوادگی به دست نیاورده اند .
- 3- زن و مرد در دو خانواده و در دو محیط جداگانه تربیت و پرورش یافته اندو ممکن است ارزش ها وهنجارهای متفاوتی داشته باشند.
- 4- بین افراد تفاوت های فردی وجود داردکه ممکن است به مشاجره و اختلافات مخرب تبدیل شود
- 5- گاهی بین نقش هایی که فرد باید ایفا کند تعارض به وجود می آید .

14- ازجمله عوامل ناسازگاری بین همسران تعارض در نقش هاست، این عامل را توضیح دهید.

مثلاً" خانمی که شاغل است علاوه بر وظیفه شغلی نقش مادری و نقش همسری و خانه داری نیز دارد که معمولاً در انجام بهتر همه این نقش ها دچار مشکل می شود که از آن به تعارض نقش ها تعبیر میشود.

15- برخی از کارهایی که به سازگاری زن و شوهر کمک می کنند، کدامند؟ (اشاره به دو مورد)

- 1- گذراندن آموزش های خانواده قبل از ازدواج
- 2- مشاوره با افراد دارای صلاحیت در زمینه ی همسرگزینی
- 3- رعایت اخلاق و آداب همسررداری
- 4- گفت و گوی صمیمانه ی زن و شوهر برای حل مشکلات و پیدا کردن راه حل های مناسب .

16- چند مورد از اخلاق و آداب همسررداری بیان کنید؟ (اشاره به 4 مورد)

خوش خلقی- احترام گذاشتن به همسر و رعایت ادب - با الفاظ نیکو وی را صدا زدن - قدردانی کردن از زحمات همسر- گذشت کردن - بهانه جویی نکردن و نادیده گرفتن مسایل بی اهمیت - پذیرفتن اشتباه خود - عذر خواهی کردن و جبران اشتباه .

17- چگونه می توان از بروز ناسازگاری ها جلوگیری کرد؟

- 1- گذراندن دوره های آموزش خانواده قبل از ازدواج
- 2- مشاوره با افراد صلاحیت دار
- 3- رعایت اداب و اخلاق همسررداری
- 4- پیدا کردن راه حل های مناسب برای مشکلات از طریق گفتگوی های صمیمانه

18- آیا همه اختلاف نظرها و سلیقه ها مخرب هستند؟

خیر. گاهی جرّ و بحث بین زن و مرد طبیعی است و این امکان وجود ندارد که زن و شوهر کاملاً مثل هم باشند، اما مهم تر این است که یادگیرنداختلاف هایشان را به روش های درست و منطقی حل و فصل کرده و چاره اندیشی کنند.

19- خانواده ها در داشتن تعداد مناسب فرزندان به عواملی باید توجه داشته باشند؟

- الف) داشتن توانایی و صبر و حوصله لازم برای تربیت مناسب فرزندان
- ب) وضعیت اقتصادی و معیشتی مناسب

20- معایب تک فرزندی را بنویسید؟ (به نظر صاحب نظران تک فرزندی چه پیامدهای نامطلوب فردی و اجتماعی دارد): (اشاره به دو مورد)

- 1- تجربه اجتماعی شدن و رشد اجتماعی کودکان کاهش می یابد .
- 2- در این خانواده ها کودکان از داشتن همبازی محروم می شوند و رقابت ها و بازی ها و دعوای کودکانه و همچنین الگو برداری از رفتارهای خواهر و برادر شکل نمی گیرد و کودکان همواره با افراد بزرگسال ارتباط دارند .
- 3- از لذت ارتباطات وسیع تر خانوادگی و حمایت و محبت برادر و خواهر محروم می شوند .
- 4- فرزندانشان نیز از داشتن عمو و خاله و عمه محروم خواهند بود .

21- طبق آیات 23 و 24 سوره اسرا وظایف فرزندان نسبت به پدر و مادر را بنویسید؟

- 1) به پدر و مادر نیکی کنید .
- 2) اگر یک از آن دو یا هر دوی آنان به سالخوردگی رسیدند و این در حالی است که نزد تو هستند کوچکترین سخنی که نشانگر ناراحتی و رنجش است به آنان مگو .
- 3) با پرخاشگری آنان را از خود مران .
- 4) زیبا و شایسته با آنان سخن بگو .
- 5) از سر عطوفت و دلسوزی با آنان مهربان و فروتن باش .
- 6) بگو پروردگارا همان طور که مرا در کودکی پرورش دادند و با من مهربان بودند به آنان ترحم کن .

22- طبق فرموده پیامبر پدر و مادر نسبت به فرزندشان چه تکالیفی دارند؟

به فرزندان احترام بگذارید و با آداب و روش پسندیده با آنها معاشرت کنید .

23- اطاعت از والدین چگونه باید باشد؟

اطاعت از والدین، رعایت اخلاق خوش و خود داری از بی احترامی به آنها در هر شرایطی واجب است مگر این که شما را به گناه و نافرمانی از خدا دستور دهند.

24- چرا پدر و مادر حق دارند بر رفت و آمد فرزندان و معاشرت های آنها نظارت دقیق داشته باشند؟

والدین معمولاً نسبت به روبه رو شدن جوانان با محیط های دیگر حساس اند . آنها از این که بچه ها تجربه ی کافی ندارند و ممکن است به مشکلات اخلاقی دچار شوند نگران اند و حق دارند بر رفت و آمد فرزندان و معاشرت های آنها نظارت دقیق داشته باشند .

25- چه عواملی موجب ناسازگاری والدین و فرزندان می شود؟ (اشاره به دو مورد)

- الف = گاه در مراحل از زندگی والدین و فرزندان انتظارات یکدیگر را برآورده نمی کنند زیرا ممکن است پدر و مادر تغییرات فرزندانشان که به سن بلوغ رسیده اند را جدی نگیرند .
- ب = فرزندان در دوران زندگی خود با محیط ها و افراد دیگری به جز خانواده آشنا می شوند . این اختلاف ارزش ها و هنجارهای خانه با سایر محیط ها ممکن است موجب ناسازگاری شود .
- ج = در جوامع صنعتی امروز پدر و مادر هر وقت کمتری را به گفت و گو با فرزندان نوجوان خویش و گذراندن اوقاتی بیشتر با آنان اختصاص می دهند .

26- چگونه می توان از بروز ناسازگاری های والدین و فرزندان جلوگیری کرد ؟ (اشاره به دو مورد)

- الف = اختلاف نظر و سلیقه والدین و فرزندان تا حدی قابل قبول است و اگر به خوبی مدیریت شود به رشد و کمال اعضای خانواده می انجامد در غیر این صورت به خانواده و جامعه آسیب می رساند .
- ب = پدر و مادرم وظف اند برای گفت و گو با فرزندان وقت بگذارند و یکسره خود ار به کار و فعالیت های روزانه مشغول نکنند .
- ج = ترتیب دادن جلساتی با حضور والدین و مشاوران خُبره که در آن فرزندان و والدین بتوانند مسائل خود را بگویند مفید است .

27- کاهش نرخ باروری در کشور ما چه پیامدهای نامطلوبی در آینده به وجود می آورد ؟ (4 مورد)

- الف = خطر پیری و جایگزین نشدن جمعیت
- ب = کاهش نیروی جوان و کار
- ج = عدم رشد و توسعه اقتصادی .
- د = نشاطی جمعیت
- ه = آسیب های اخلاقی و تربیتی
- و = انقطاع نسل بشر

28- خانواده ها هنگام روبه رو شدن با مشکلات چه وظایفی دارند ؟

- در چنین مواقعی اعضای خانواده باید به خدا ، صمیمیت و همکاری بین خود را بیشتر کنند و با در پیش گرفتن صبر و شکیبایی و دعوت یکدیگر به صبر ، مشکلات و حوادث را مدیریت کنند و نگذارند که خانواده دچار بحران شود و آسیب ببیند .

29-واژه " صلّه " و " ارحام " به چه معناست؟

واژه ی « صلّه» از وصل گرفته شده و به معنای اتحاد و پیوستگی است و « ارحام » یعنی خویشان و نزدیکان.

30-منظور از صلّه ارحام چیست؟

این است که افراد به دیدار و بازدید خویشاوندان خود بروند و از حال یکدیگر خبر بگیرند . . این دید و بازدیدها باید با مهر و محبت توأم باشد . کمک مالی به خویشاوندان نیز جزء صلّه ارحام محسوب می شود .

31-فوائد صلّه ارحام برای خانواده‌ها چیست؟ (اشاره به چهار مورد)

- الف= مهر و محبت بین اقوام را زیاد می کند
- ب= از مشکلات یکدیگر با خبر می شوند
- ج= افزایش طول عمر و افزایش روزی
- د= پاکی اعمال و دفع بلا
- ه= از لحاظ عاطفی و روانی اثرات مثبت زیادی دارد.

سوالات تکمیل کردنی

- 1- وقتی خانواده ای به خوبی بتواند وظایف خود را انجام دهد ،میتوان از آن به عنوان خانواده ی یاد کرد . (متعادل)
- 2- اولین گام در راه تشکیل یک خانواده ی متعادل و سالم است . (دقت در انتخاب همسر)
- 3- یکی از عواملی که موجب سازگاری و آرامش در خانواده می شود انتخاب است . (صحیح همسر)
- 4- در گذشته نقش بیشتری در همسرگزینی فرزندان خود داشتند . (خانواده ها)
- 5- یکی از عواملی که موجب امنیت و ثبات خانواده و گرمی و نشاط آن می شود وجود است . (فرزندان)

6- زندگی خانوادگی، یک دوره طولانی یعنی از تا را در بر می گیرد . (ازدواج - پایان عمر)

7- صله به معنای و است و ارحام یعنی و
(اتحاد و پیوستگی - خویشان و نزدیکان)

8- وقتی زن و مرد باهم ازدواج میکنند، و بر روابط آنها حاکم می شود. (حقوق- تکالیف)

9- در فقه اسلامی، کمک کردن به نسبت به دیگران اولویت دارد. (ارحام و خویشاوندان)

موفق باشید.

دبیر مطالعات اجتماعی شهرستان سقز

صبح قادرخانی

نوین گام

مرجع آموزش ابتدایی، دبیرستان و کنکور

ما توی این مسیر هواتون رو داریم

چجوری؟! اینجوری

